

Fototherapie

bij jouw baby

1 Inleiding

Er is gestart met fotherapie bij jouw baby omdat jouw kindje geel ziet. In deze folder leest je wat de oorzaak van dit geelzien is (hyperbilirubinemie) en wat de behandeling is (fotherapie).

2 Wat is hyperbilirubinemie?

Alle baby's zien de eerste dagen tot een week na de geboorte in meer of mindere mate geel. Dit is een normaal verschijnsel.

Bij hyperbilirubinemie is er echter sprake van een te hoge concentratie aan bilirubine (galkleurstof) in het bloed. Dit wordt veroorzaakt doordat bij pasgeborenen het gehalte van de rode bloedcellen daalt waardoor er bilirubine vrijkomt. Deze bilirubine wordt door de lever verwerkt en via de ontlasting en urine uitgescheiden. Bij pasgeborenen is de lever soms nog niet voldoende ontwikkeld zodat deze het werk niet goed kan doen.

De concentratie van het bilirubinegehalte wordt in het bloed bepaald. Indien de concentratie te hoog is, moet jouw baby behandeld worden met fotherapie.

3 Verschijnselen

De bilirubine dringt onder meer door in de huid, waardoor de gele kleur ontstaat. Ook het oogwit ziet geel. Soms kan jouw baby moeilijk wakker worden voor de voeding, valt tijdens de voeding eerder in slaap en kan het moeite hebben om de juiste hoeveelheid te drinken.

Jouw baby kan juist ook onrustig zijn en sterker reageren op prikkels. De urine kan donker van kleur zijn.

4 Behandeling met foterapie

Als de concentratie van het bilirubinegehalte te hoog is, wordt er lichttherapie toegepast. Dit wordt foterapie genoemd. Bilirubine is namelijk een stof die in de huid onder invloed van een speciaal licht kan worden omgezet en dan via de ontlasting en urine versneld uitgescheiden kan worden.

Bij foterapie ligt jouw baby in een wiegje of in een couveuse onder één of twee lampen met blauwgroen licht. Als aanvulling hierop ligt de baby soms op een matje -de zogenaamde biliblankeet- dat ook blauw licht afgeeft. De baby ligt bloot met alleen een luier, omdat zo de lichtstraling op het grootste deel van de huid wordt opgevangen. Jouw baby draagt een brilletje van stof om de oogjes te beschermen tegen het felle licht.

De behandeling wordt gedurende één of meer dagen ononderbroken toegepast, tot het bilirubinegehalte voldoende gedaald is.

Iedere dag, soms meerdere keren per dag, wordt er bij jouw baby wat bloed afgenomen, via een prikje in de hiel, om het bilirubinegehalte te controleren. Een enkele keer wordt ook het bloedgehalte en de bloedgroep gecontroleerd.

Afhankelijk van de hoogte van het bilirubine wordt de foterapie gestopt. Na enige tijd wordt nog een keer bloed afgenomen om te controleren of het bilirubinegehalte laag blijft.

5 Hoelang duurt de foterapie?

Dit is per kind verschillend. Het ligt eraan hoe snel het bilirubinegehalte daalt. Heel zelden daalt het bilirubinegehalte onvoldoende. In uitzonderlijke gevallen moet er een wisseltransfusie worden toegepast. Hierbij wordt het bloed van de baby in kleine hoeveelheden afgenomen en vervangen door donorbloed.

6 Verpleegkundige verzorging

- Ziekenhuis Tjongerschans heeft een Centrum voor Moeder en Kind. De afdelingen verloskunde en kindergeneeskunde functioneren als één organisatorische eenheid en zijn naast elkaar gelokaliseerd. Ons uitgangspunt is dat jij en jouw baby altijd bij elkaar op een kamer kunnen blijven, dit kan op de kinderafdeling of op de kraamafdeling zijn.
- Jouw baby ligt, zoals eerder vermeld, bloot in het wiegje of de couveuse en draagt alleen een luier.
- Jouw baby mag in principe gewoon drinken zoals het gewend is, dus kun je ook borstvoeding geven. Houd de tijd dat jouw baby uit de couveuse is zo kort mogelijk, omdat het belangrijk is dat jouw kindje zoveel mogelijk lichtstraling krijgt.
- Door de temperatuur van de lampen is er meer vochtverlies dan normaal. Daarom is het belangrijk dat jouw baby voldoende drinkt en zal daarnaast extra water aan de voeding worden toegevoegd, behalve als jouw kindje voldoende moedermelk krijgt. Als jouw baby te slaperig of te suf is, kan het extra vocht via een maagsonde of infuus worden toegediend.
- Vanwege de warmte die de lampen afgeven, wordt de temperatuur regelmatig gecontroleerd.
- Jouw baby draagt een brilletje voor de bescherming van de ogen. De verpleegkundige controleert regelmatig of het brilletje goed zit.
- Ook controleert de verpleegkundige of jouw baby voldoende plast en ontlasting heeft. De baby kan dunne ontlasting hebben.

Tot slot

Als je na het lezen van deze folder nog vragen hebt, stel deze dan gerust aan een van de verpleegkundigen of de behandelend arts.